

Gemeente Utrecht

2 0 1 8

NOTULEN VRAGENUUR

Vragenuur – 5 april 2018

Vragenuur, gehouden op donderdag 5 april 2018 te 17.00 uur.

Voorzitter: de heer Van Waveren.

Aanwezig zijn de leden: el Abassi, Assen, Bos, Bijsterbosch, Van Dalen, Dekker-Abdulaziz, Dekkers, Deljou Fard, Van Deún, Van Dun, Van der Heijden, Homan, Te Hoonte, Isik, Kleinrensink, Meerding, Oosters, Podt, Roodenburg, Schilderman, Sungur, Verdonk, Virginia, Van Waveren, Wiegant en Van der Zweth.

Namens het college zijn aanwezig de wethouders: Diepeveen, Geldof, Jansen en Kreijkamp.

Tevens is aanwezig de fractiemedewerker: Bosch.

Griffier: de heer Lith.

Opening van het vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, goedemiddag! Welkom bij het vragenuurtje van de gemeenteraad van Utrecht, het eerste vragenuurtje van de raad in de nieuwe samenstelling. Ik heet u daarom allemaal van harte welkom. Ik heet ook welkom de vertegenwoordiging van het college en de mensen op de publieke tribune, in het bijzonder de docenten van de School voor Journalistiek. Zij maken een opname. Er wordt ook gefilmd door de camera's van de gemeente zelf. De vergadering is ook via internet te volgen en kan daar ook worden teruggekeken.

Het vragenuurtje heeft een vrij formele indeling. Wij beginnen met de vragensteller. Hij of zij heeft twee minuten de tijd om de vragen te stellen. Dat handhaaf ik scherp. Daarna heeft het college drie minuten om te antwoorden. Daarna mogen ook andere fracties een vraag stellen. Als men probeert om een tweede vraag te stellen, hoeft het college er toch maar één te beantwoorden. Denk daarover goed na. Ten slotte mag de vragenstellende fractie een afsluitende vraag stellen.

De fracties hebben spreektijden, ook voor de totale inbreng in het vragenuur. Wij proberen om vóór 18.00 uur klaar te zijn. Met de vijf sets vragen van vandaag zal dat wel lukken.

1. Vragen van de heer Van Deún (PVV) inzake massale huurfraude in grote steden.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Op vrijdag 30 maart 2018 verscheen in het AD-Utrechts Nieuwsblad het artikel "Massale huurfraude in de grote steden". De PVV-fractie wil naar aanleiding hiervan de navolgende vragen stellen aan het college van burgemeester en wethouders.

1. Wat vindt het college van de strekking van het artikel?
2. De PVV-fractie vraagt zich af op welke schaal deze fraude in Utrecht voorkomt. Hoeveel woningzoekenden hebben op deze manier de afgelopen drie jaar – onterecht – een sociale huurwoning toegewezen gekregen?
3. Wordt door de gemeente Utrecht en/of de verhuurders aangifte van valsheid in geschrifte gedaan bij het Openbaar Ministerie als formulieren onjuist zijn ingevuld of zijn vervalst? Zo ja hoeveel keer is dat gedaan, zo nee, waarom niet?

De PVV-fractie is van mening dat de wanhoop van veel woningzoekenden is ontstaan doordat zij op de woningmarkt geen kant op kunnen. Zij komen niet in aanmerking voor een sociale huurwoning, kunnen een middenhuurwoning niet vinden en krijgen geen hypotheek voor een koopwoning.

4. Deelt u de mening van de PVV-fractie dat dit de noodzaak van het bouwen van meer middenhuurwoningen onderstreept? Zo nee, waarom niet?

Vragenuur van 5 april 2018

2

5. Welke instrumenten heeft het college om middenhuurwoningen bij projectontwikkelaars af te dwingen?
6. Wat zal het college doen om frauduleuze bemiddelingsbureaus en huurders aan te pakken en om dit in de toekomst te voorkomen?
7. Deelt het college de mening van de PVV-fractie dat deze oplichters nooit meer als bemiddelaar actief mogen zijn en dat deze huurders worden uitgesloten van sociale woningbouw? Zo nee, waarom niet?

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Dank u wel, mijnheer Van Deún. Eén van de redenen van het beperken van de tijd voor het stellen van vragen, is dat het college in staat moet zijn om de vragen in drie minuten te beantwoorden. Wethouder Jansen is daarin zeer ervaren.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik weet niet of het stellen van vragen geldt als maidenspeech, maar ik maak de heer Van Deún hoe dan ook een compliment voor zijn eerste inbreng in deze raadsperiode.

Het antwoord op vraag 1. Wij vinden het uit den boze om te frauderen met schaars goed zoals sociale huurwoningen. De term massaal moet echter wat worden gerelativeerd. In Den Haag zijn ongeveer 5.000 mutaties per jaar, 100 betekent ongeveer 2%. Dat is de verhouding, maar iedere vorm van fraude is er één te veel.

Het antwoord op vraag 2. In Den Haag waren signalen hoorbaar dat dit een probleem is. In Utrecht is dit nog niet onderzocht. Regionale corporaties van de RWU – alle corporaties (16) in de regio – zijn erop alert. Tot nog toe zijn er geen signalen dat in onze regio op grote schaal sprake is van dit soort praktijken. Ter informatie: bij Mitros, dat is onze grootste corporatie en heeft ongeveer de helft van het aantal sociale woningen, zijn dit jaar twee gevallen van fraude bekend geworden. Op jaarbasis zijn dat er ongeveer 16.

Het antwoord op vraag 3. Op dit moment kunnen de corporaties de woningzoekende die fraudeert de woning waarop hij of zij op reageert, weigeren. Voor zwaardere sancties, zoals enige jaren uitsluiting van inschrijving of toewijzing, is aanpassing van de regionale huisvestingverordening nodig. Wij overleggen vier keer per jaar met de corporaties en de huurderorganisaties. Dat overleg gaat onder andere over verschillende vormen van woonfraude. Op dit moment zijn andere vormen van woonfraude belangrijker. Wij zullen dit signaal daarbij betrekken, zeg ik de heer Van Deún toe.

Het antwoord op vraag 4. Deze mening van de PVV-fractie deelt het college zeer. Wij hebben in de afgelopen jaren 3.000 middenhuurwoningen gebouwd. In het afgelopen jaar waren wij kampioen van Nederland. Voor de komende drie jaar staan 1.500 middenhuurwoningen op stapel. Wij blijven in de kopgroep opereren. Dat is heel belangrijk. In december heeft de vorige gemeenteraad kaders vastgesteld voor een redelijke prijs/prestatieverhouding. Ook dat is belangrijk.

Het antwoord op vraag 5. Het afdwingen van middenhuurwoningen bij projectontwikkelaars. De meeste grond in Utrecht, ongeveer driekwart, is in handen van private partijen. Er zijn afspraken over de woningmix gebaseerd op antieure overeenkomsten. Wij rapporteren daarover bij het meerjarenprogramma stedelijke ontwikkeling. Dat krijgt de raad in mei toegestuurd, ten tijde van de Voorjaarsnota. Men kan dan zien waar de projecten worden gerealiseerd.

Het antwoord op vraag 6. Op dit moment zijn er in Utrecht geen signalen dat er bemiddelingsbureaus zijn. De fraudeaanpak in den brede – er zijn meer vormen van fraude – wordt in STUW-overleg aan de orde gesteld.

Het antwoord op vraag 7. Straffen moeten passend zijn. Het OM kan die opleggen. Kandidaat huurders kunnen een aantal jaren worden uitgesloten van aanspraken op sociale huurwoningen, zoals bijvoorbeeld overlastgevers en wiettelers na uitzetting nu al kunnen worden uitgesloten.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! De wethouder zegt dat er twee gevallen zijn, maar ik begrijp dat geen aangifte is gedaan.

De heer **JANSEN** (wethouder): Nee, maar bij mijn weten is dit geen strafbaar feit. Het kan zijn dat bemiddeling en het uitlokken van een foute aangifte strafbaar is. De sanctie is dan dat de huurder de woning niet toegewezen krijgt. Dat is op zichzelf al een flinke sanctie. Wij zijn periodiek in overleg met de corporaties over alle vormen van woonfraude, bijvoorbeeld ook over het doorverhuren van woningen. Dat is in deze regio een nog groter probleem. Als dat in Den Haag voorkomt, moeten ook wij in Utrecht de vinger aan de pols houden.

2. Vragen van de heer Te Hoonte (VVD) inzake "uitgespeeld".

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Met het mooie lenteweer in aantocht trekken veel Utrechters naar buiten om van de zon te genieten, ook de jongste Utrechters in de stad doen dat. Helaas ontving de Utrechtse VVD signalen dat kinderen niet overal veilig buiten kunnen spelen.

Op het speelplein van de Vrije School Utrecht locatie Leidsche Rijn en Lumiar (Componistenlaan 810, 3451SX Utrecht) is een gebrek aan onderhoud. Houten hekken zijn verrot, spijkers steken uit en/of zijn verroest en het zand van de zandbak is aan vervanging toe. Beide instellingen zouden de (financiële) middelen niet hebben om deze problemen op te lossen (onder andere vanwege een nieuwe locatie) en wijzen naar elkaar. Het kan en mag niet zo zijn dat kinderen die spelen hiervan de dupe worden en dat hun gezondheid en veiligheid in het geding is.

1. Is de gemeente op de hoogte van deze situatie?
2. Wat kan en gaat de gemeente doen om de veiligheid van kinderen die op het schoolplein spelen te waarborgen?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen. Wij danken de heer Te Hoonte ook voor het ons van deze situatie op de hoogte stellen.

Het antwoord op vraag 1. Nee, maar nu wel.

Het antwoord op vraag 2. Er is sprake van een huurrelatie van de school met een marktpartij. Het gaat niet om een door de gemeente beschikbaar gesteld schoolgebouw. Het is nagenoeg een private situatie.

Sinds de wetswijziging in 2015 is in alle gevallen het schoolbestuur verantwoordelijk voor het onderhoud van de schoolpleinen. Dat is ook dit schoolbestuur, ook al heeft dat er zelf voor gekozen om privaat een huurovereenkomst af te sluiten. Het college is het vanzelfsprekend met de heer Te Hoonte eens dat veilig en gezond spelen op het schoolplein van cruciaal belang is. Vandaar dat ik het schoolbestuur zal aanspreken op zijn verantwoordelijkheid. Ik zal het erop wijzen dat het daarmee zo spoedig mogelijk aan de gang gaat.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! Het is ook de vraag wat wij kunnen doen zodat dit zich niet herhaalt. Het schoolbestuur aanspreken is prima, maar eigenlijk moet de school een onderhoudsplan hebben zodat het schoolplein op een goede manier wordt onderhouden.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Zeker. Ik ben dat zeer met de heer Işik eens. In de Wet op het primair onderwijs staat dat de scholen daarvoor verantwoordelijk zijn. Wij zullen die daarop aanspreken.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Wordt het speeltoestel direct buiten werking gesteld? Zal het schoolbestuur dat doen? Kan de gemeente, ook al bevindt het toestel zich op privéterrein, er een lintje of zo omheen doen? Dan begrijpen de kinderen dat het toestel niet veilig is.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Voorzitter! Dat is een goede vraag. Die betreft de toezichthoudende rol. Ik ben overvraagd of dit valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente of van de Nederlandse Inspectie van het Onderwijs. Wij zullen beide paden bewandelen om te zien wie de toezichthouder is. Daar kan de heer Te Hoonte van uitgaan.

3. Vragen van mevrouw Schilderman (D66) over privacy sport.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Op maandag 2 april jl. berichtte AD/UN dat veel sportclubs moeite hebben met de voorbereiding op het implementeren van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De AVG richt zich op het beter beschermen van de privacy van iedereen. Daarom zijn er in 2016 door de gemeente Utrecht regels aangenomen over hoe de gemeente zelf omgaat met privacy en voorbereiding op nieuwe regels.

Naar aanleiding van het bericht in AD/UN en uit eigen ervaring stelt de D66-fractie de volgende vragen.

1. Hoe beoordeelt het college de berichtgeving, wetende dat de AVG vanaf mei a.s. geïmplementeerd en uitgevoerd wordt?
2. Heeft het college zicht op in welke mate Utrechtse sportclubs, maar wellicht ook andere Utrechtse verenigingen en vrijwilligersorganisaties, moeite hebben met het implementeren van deze regels?

Vragenuur van 5 april 2018

4

3. Is het college het met de fractie van D66 eens dat de gemeente al veel ervaring heeft opgedaan met een aantal regels die met het ingaan van de AVG de norm worden en daarmee voor deze organisaties over nuttige informatie beschikt?
4. Is het college bereid om de kennis van de gemeente in te zetten om deze organisaties te ondersteunen door bijvoorbeeld kennis te delen en adviezen te geven over hoe deze organisaties de privacy van haar leden en deelnemers beter kunnen beschermen, bijvoorbeeld via de VCU, de VSU of andere koepelorganisaties?
5. Zo ja, is het college bereid om de raad te informeren over de uitkomsten van deze inzet? Zo nee, waarom niet? Wat onderneemt het college om ervoor te zorgen dat deze organisaties aan de nieuwe regelgeving voldoen en dat ieders privacy zoveel mogelijk is gewaarborgd?

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Met betrekking tot de vrijwilligerscentrale zal wethouder Diepeveen de beantwoording verzorgen.

Het antwoord op vraag 1. Het artikel gaat over het landelijke beeld. Ik kom dadelijk terug op het lokale beeld.

Het antwoord op vraag 2. Wat betreft sportverenigingen heeft Vereniging Sport Utrecht een avond voor sportverenigingen georganiseerd voor begeleiding en informatie over de invoering van de AVG. Alle plekken voor 50 belangstellenden waren bezet. Daarom wordt op 18 april a.s. een nieuwe avond georganiseerd. Voor wat betreft de overige vrijwilligersorganisaties: vanaf december jl. heeft vrijwilligerscentrale Utrecht hier aandacht voor, onder andere via nieuwsbrieven en een stappenplan. Er zijn bij de Vereniging Sport Utrecht twee adviseurs die vragen kunnen beantwoorden. Op de website van vrijwilligerscentrale Utrecht is een privacystatement gezet. Op 19 april a.s. is een workshop gepland. Daar is veel belangstelling voor. Als er meer aanmeldingen komen, komt er een nog een bijeenkomst.

Het antwoord op vraag 3. Zowel de Vereniging Sport Utrecht als de vrijwilligerscentrale Utrecht hebben al een heel traject ingezet. Dat loopt volgens onze observatie prima.

Het antwoord op vraag 4. Ik hoop dat ik heb duidelijk gemaakt dat dit prima loopt.

Het antwoord op vraag 5. Ik stel voor dat mevrouw Schilderman of andere geïnteresseerden bij één van de twee avonden gaan kijken. Ik denk niet dat het nuttig is om veel correspondentie te voeren. Dat is niet onze wettelijke taak. Wij proberen vooral verenigingen te steunen, zodat ze het zo gemakkelijk mogelijk hebben. Wij zijn geen grote controleur. Dat doen anderen. Dat lijkt mij een zeer goede scheiding van verantwoordelijkheden om te voorkomen dat sportverenigingen denken dat wij een verborgen agenda hebben.

Mevrouw **SCHILDERMAN** (D66): Voorzitter! Een van de redenen dat wij deze vragen stellen, heeft te maken met het feit dat wij ervoor hebben gekozen om op deze regelgeving vooruit te lopen. Ik ben blij om te horen dat de Vereniging Sport Utrecht en de vrijwilligerscentrale Utrecht goede trajecten hebben. Ik kan mij echter voorstellen dat wij hiervan veel hebben geleerd. Is de wethouder bereid om aan te geven wat wij hiervoor kunnen betekenen?

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik zal deze vraag van mevrouw Schilderman meenemen. Ik zal die bekijken samen met collega's die er ook over gaan. Dit geldt de gehele maatschappij. Mevrouw Schilderman focust op sport, maar hetzelfde geldt ook voor de andere organisaties. Wij moeten bekijken wat praktisch is en wat een meerwaarde heeft ten opzichte van wat er al gebeurt. Dat is wat ook mevrouw Schilderman graag wil zien. Ik zal samen met collega Diepeveen bekijken of wij de raad hierover van nadere informatie kunnen voorzien.

4. Vragen van de heer Te Hoonte (VVD) inzake "No-fame voor graffiti-sputters".

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! In een bericht van de politie van 3 april jl. geeft ze aan een man te hebben opgepakt die verantwoordelijk wordt gehouden voor de tag 'fame' die op honderden plekken in de stad is geplaatst. De politie roept tevens op om aangifte te doen. De Utrechtse VVD-fractie stelt naar aanleiding van dit bericht de volgende vragen.

1. Kunt u aangeven in hoeveel gevallen deze tag via "De nieuwe aanpak graffiti" is gemeld en verwijderd?
2. Worden deze meldingen in de aangifte automatisch meegenomen? Zo niet, kan de gemeente de melders actief benaderen om alsnog aangifte te doen?
3. Zal de gemeente alles in het werk stellen om de door de gemeente en/of derden geleden schade en gemaakte kosten op de aangehouden persoon te verhalen? Zo nee, waarom niet?

Vragenuur van 5 april 2018

5

In 2011 is een initiatiefvoorstel van de fracties van VVD en CDA aangenomen om Utrecht graffitivrij te maken. In 2014 zijn hierover in de beantwoording van schriftelijke vragen (2014 20) nadere toezeggingen gedaan. Naar aanleiding daarvan stellen wij de volgende vragen.

4. Hoe vaak is het afgelopen jaar een graffitispuiter betrapt door politie of toezichhouders? Hoe vaak is het tot een daadwerkelijke (taak)straf gekomen? Hoe vaak is het gelukt om de kosten te verhalen op de daders? In algemene zin: wanneer lukt dit wel en wanneer niet?
5. Kunt u een kort algemeen beeld geven van de uitvoering van het initiatiefvoorstel? In het bijzonder inzake de in 2014 toegezegde uitrol naar andere wijken en de samenwerking met grote vastgoedeigenaren?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Dank voor de vragen.

Het antwoord op vraag 1. Op voorhand wordt niet gemeld welk type tag wordt geregistreerd. Daarom is niet direct inzichtelijk hoe vaak de tag is gemeld. De aannemer die voor ons graffiti verwijdert, geeft aan dat hij van deze tag 100 tot 150 meldingen heeft ontvangen. Hij maakt een rapportage waarin de aantallen en de locaties worden opgenomen, inclusief foto. Daarnaast houden de medewerkers van de aannemer bij hoeveel vierkante meter zij schoonmaken om de specifieke tag te verwijderen. In ieder geval op 52 gemeentelijke eigendommen zijn de tags aangetroffen, maar dat is exclusief sporthallen en ondergrondse containers, dus wellicht loopt het aantal nog op.

Het antwoord op vraag 2. Ja, de gemeente heeft aangifte gedaan en de rapportage van de aannemer en alle verdere bekende en gefotografeerde locaties zullen aan het proces-verbaal van de aangifte worden toegevoegd.

Het antwoord op vraag 3. De gemeente zal zich als benadeelde partij in het strafproces voegen. Dat is in de praktijk de minst omslachtige manier om de schoonmaakkosten te verhalen. De eigenaren maken doordat de aannemer de tag verwijdert in opdracht van de gemeente geen schoonmaakkosten. Dat volgt uit de manier hoe wij de aanpak hebben geregeld. Als wij eventueel andere schade hebben geleden, kunnen ook zij zich in het strafproces voegen.

Het antwoord op vraag 4. Het afgelopen jaar zijn er geen graffitisputters op heterdaad betrapt. In 2015 is één keer een groep van drie graffitisputters op heterdaad betrapt. Die hebben bij stadsbedrijven via bureau Halt taakstraffen uitgevoerd. De schade is de afgelopen jaren niet verhaald. Het is bekend dat alleen bij een bekende dader men schade kan verhalen. Anders ligt de dader op het spreekwoordelijke kerkhof.

Het antwoord op vraag 5. De graffiti verwijdering is uitbesteed aan een aannemer. Het schoon te maken areaal – openbare ruimte, bruggen, banken, verkeersborden – is uitgebreid. Inwoners en ondernemers in de gehele stad kunnen graffiti op hun pand melden. De gemeente laat dan de graffiti binnen drie dagen kosteloos verwijderen, mits de eigenaar van het pand daarvoor toestemming heeft gegeven. Voor racistische uitingen hebben wij een 24-uurs service. Er zijn vastgoedeigenaren en partijen met veel objecten in de openbare ruimte, denk aan ProRail, Stedin en scholen die ten aanzien van graffiti een eigen beleid hebben. Zij werken niet samen met de gemeente, maar doen dat zelf.

De heer **HOMAN** (Student & Starter): Voorzitter! Toen ik de vragen las, moest ik denken aan een andere insteek. Graffiti kan ook worden gebruikt om een buurt op te fleuren. In Gent is een straat waar men legaal graffiti kan spuiten. Dat is een toeristische attractie geworden. Als er meer legale plekken zijn om graffiti te spuiten, is het minder aantrekkelijk om op illegale plekken te spuiten. Wil de wethouder bekijken of er meer plekken kunnen komen waar men legaal graffiti kan spuiten?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Toevallig staat voor de deur van het stadhuis een afvalbak die door burgers kan worden opgefleurd. De heer Homan overvraagt mij of ergens in Utrecht een plek is waar men graffiti kan spuiten. Dat staat mij niet bij. Wij hebben zo'n plek niet. Ik denk niet dat dit daartoe de aangewezen weg is. In onze stad geldt dat men afblijft van het eigendom van anderen. Spuit men daar iets op en wordt men op heterdaad betrapt, dan krijgt men daar last van.

De heer **VAN DEÚN** (PVV): Voorzitter! Waarom is de pakkans zo laag? Er worden heel weinig mensen gepakt. Heeft dit onderwerp prioriteit bij de afdeling Toezicht en Handhaving?

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Als onze handhavers zien dat iemand dat aan het doen is, acteren zij direct. De politie doet dat ook, maar als ergens iets staat, dan staat het er. Dat ligt de dader op het spreekwoordelijke kerkhof. Waarom de aannemer aan wie wij dit werk hebben uitbesteed de dingen fotografeert voordat hij die verwijdert, is om wij dan later nog bewijsmateriaal hebben als wij

iemand op heterdaad betrappen die iets herkenbaar neerzet. Dan kunnen wij tot schadeverhaal overgaan. Wij hebben niet overal in de stad ogen waarmee wij kunnen zien of iemand een spuitbus bij zich heeft. Echter, zodra dat wordt gezien, acteren wij.

De heer **TE HOONTE** (VVD): Voorzitter! Naar aanleiding van de aanvullende vraag van de Student & Starter-fractie vraag ik mij af of de wethouder vindt dat wij in straten waar men graffiti kan aanbrengen de tag "fame kwaliteit" moeten toevoegen.

De heer **GELDOLF** (wethouder): Voorzitter! Over smaak kan worden getwist. Ik hou het erop dat een gebouw er moet uitzien zoals de eigenaar dat wil. Als hij of zij iets anders wil is men zelf mans of vrouws genoeg om de aanpassing te bewerkstelligen. Daartoe heeft hij of zij geen ongevraagd initiatief nodig.

5. Vragen van de heer Bos (Stadsbelang Utrecht-fractie), mede namens de fracties van PvdA en GroenLinks inzake miljoenenfraude Pgb.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Naar aanleiding van een recente verklaring van het Openbaar Ministerie willen de fracties van PvdA, GroenLinks en Stadsbelang Utrecht meer inzicht hebben in hoe in Utrecht op fraude met Pgb's wordt gecontroleerd en wat de uitkomsten daarvan zijn sinds de transitie van de Wmo en Wlz naar de gemeenten. Naast onderzoek naar fraude wil de Stadsbelang Utrecht-fractie inzicht hebben in de financiële gevolgen van de Pgb fraude. Hoe slaat die fraude neer bij de gemeente?

Vandaar de volgende vragen:

1. Bestaat er een toezichthoudende instantie ter voorkoming van Pgb-fraude? Ligt deze verantwoordelijkheid bij de gemeente? Hoe is het toezicht georganiseerd?
2. Pgb-fraude loopt via de rekening van Pgb-houders. Hoeveel Pgb-houders zijn in deze casus medeplichtig of zijn slachtoffer van de verdachten? Hoe worden zij bij het onderzoek betrokken?

Wij zien de balanspost Bijstand debiteuren over de afgelopen jaren stijgen. Uit aanvullende beantwoording (bijlage 2) op vragen van de Stadsbelang Utrecht-fractie (Programmabegroting 2018) blijkt dat in deze post een voorschot is verwerkt die de gemeente heeft gedaan voor Inspectie SZW van € 7,1 miljoen aan Pgb-gelden. Dit leidt bij de Stadsbelang Utrecht-fractie tot de volgende vragen:

Wat gebeurt er met geconstateerde de frauduleus uitgekeerde Pgb-budgetten, dat kan € 6 miljoen of meer zijn, neemt de gemeentelijke post Bijstand/Pgb-debiteuren toe?

4. Welke partij is verantwoordelijk voor verhaal van frauduleus uitgekeerde bedragen?

De Stadsbelang Utrecht-fractie is erg verontrust. Ze heeft ook schriftelijke vragen ingediend ter verduidelijking van de probleemstelling en de onmogelijkheid om op dit moment mondelinge toelichting van het college te krijgen, zonder dat die zeer uitgebreid is. Ik nodig de andere fracties uit om mij aanvullende vragen te sturen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Op basis van de Wmo is de gemeente verplicht om een toezichthouder aan te stellen. Bij het Pgb houdt dat in toezicht op de rechtmatigheid en de doelmatigheid van datgene wat de klant met zijn of haar Pgb inkoopt. De gemeente en het buurtteam, die in Utrecht de Pgb-aanvragen beoordelen, hebben geen directe relatie met zorgaanbieder, maar wel met de klant zelf. Juist vanwege het specifieke karakter van het Pgb zijn wij in het kader van de nieuwe Wmo in december 2015 gestart met een pilot om in samenwerking met veel betrokken partijen, zoals de belastingdienst, de Sociale Verzekeringsbank en de inspectie Sociale Zaken, gestructureerd Pgb-fraude te signaleren en te bestrijden. Wij hebben de raad daarover in september 2017 geïnformeerd aan de hand van een andere casus. Het bredere verslag van deze pilot gaat over het onrechtmatige gebruik van het Pgb. Op basis van de goede ervaringen met de pilot is de werkwijze intussen structureel ingevoerd. Er is niet één instantie die zich bezighoudt met voorkoming en aanpak van fraude met PGB's, er zijn er meer, omdat deze problemen op veel terreinen betrekking kunnen hebben: zorg vanuit de Wmo, zorg vanuit de zorgverzekeringswet, Wlz, belastingen, Werk en Inkomen, et cetera. Wij zetten dus in op nauwe samenwerking met veel betrokken partijen. De actie van gisteren is een goed voorbeeld van de resultaten van de aanpak en kwam voort uit een steekproef die Utrecht op basis van "niet pluis signalen" onder haar budgethouders heeft uitgevoerd. Ter indicatie: de actie van gisteren is het resultaat van een langdurig onderzoek door de twee aangestelde gemeentelijke toezichthouders: het gaat om twee fte plus tijdelijk één extra fte gedurende een jaar. De toezichthouders Wmo van Utrecht hebben geen toegang tot informatie die niet over de gemeentelijke Wmo-aspecten gaat. Bij een vermoeden van fraude wordt vervolgens informatie gedeeld met de andere partijen en wordt het onderzoek uitgebreid en opgeschaald.

Vragenuur van 5 april 2018

7

Dat is in dit geval de reden dat wij op basis van onderzoeksbevindingen gebruik hebben gemaakt van de diensten van de inspectie Sociale Zaken die immers bredere bevoegdheden heeft.

De fraude loopt niet via de rekening van de Pgb-houder, zoals wordt verondersteld in vraag 2. Hiervoor is sinds 2015 het trekkingsrecht van toepassing. Dat wil zeggen dat de klant met zijn zorgverlener in Pgb een zorgovereenkomst aangaat en dat de sociale Verzekeringsbank een toets uitvoert en de betalingen aan de zorgverlener regelt op basis van het toegekende trekkingsrecht.

De **VOORZITTER**: Wethouder, kunt u afronden?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Het is een belangwekkende zaak, maar ik kom tot een afronding.

Landelijk gaat het bij deze aanbieder om meer dan 100 klanten. In onze gemeente zijn er sinds de start van de Wmo in 2015 een kleine 50 budgethouders. Echter, intussen is het aantal klanten geslonken naar 4, waarvan er twee nog daadwerkelijk facturen indienen. Het nadere en nog lopende onderzoek van de inspectie moet uitwijzen of onze klanten slachtoffers waren of dat er sprake is geweest van samenspanning. Dat is vervolgens bepalend voor het al dan niet overgaan tot terugvordering, die plaatsvindt via de Sociale Verzekeringsbank en vervolgens terugvloeit naar de gemeente. Het onderzoek is volop gaande. Wij zullen u uitgebreid over de resultaten informeren als het onderzoek volledig is afgerond.

De heer **ISIK** (PvdA): Voorzitter! Is het college bereid om op basis van deze gebeurtenis het huidige plan voor de fraudeaanpak in overweging te nemen en om te bekijken wat aanvullende maatregelen kunnen zijn en om die aan de raad voor te leggen?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! In mijn beantwoording heb ik duidelijk gemaakt dat wij in de rapportage van september 2017 in opbouw zijn. Wij doen nieuwe ervaringen op. Ook deze ervaringen zullen wij betrekken bij het verder aanscherpen en bekijken wat de meest effectieve methode is. Wij komen er bij de raad zeker op terug.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! De heer Bos wil reageren, maar hij is door zijn tijd heen. Omdat dit het eerste vragenuurtje van de nieuwe raad is en wij nog tijd hebben, zal ik coulant zijn. Er is geen sprake van een precedentwerking voor deze periode, want dan is het hek van de dam. Men weet hoe streng ik normaal gesproken ben.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik wil u danken voor uw enorme coulance. Ik mis een antwoord op een van mijn vragen over de frauduleus uitgekeerde Pgb's van de Bijstands/Pgb debiteuren. Zal dat toenemen als blijkt dat vier – of misschien meer – budgethouders frauduleus hebben gehandeld?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Als er sprake is van frauduleus handelen, gaan wij over tot terugvordering. Dat betekent dat een deel van de uitgekeerde Pgb-budgetten via de Sociale Verzekeringsbank zal terugkomen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Dat is geen antwoord op mijn vraag.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik moet de regels streng toepassen. De heer Bos kan zijn vraag ook schriftelijk stellen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Inderdaad, ik zal de vraag schriftelijk stellen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Wij zijn gekomen aan het einde van het vragenuurtje. Ik dank u hartelijk voor uw aanwezigheid. Eet smakelijk. Tot de volgende keer.

De voorzitter sluit daarop, aangezien niets meer aan de orde is, het vragenuur.